

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

„Asociațiunea” la Satu-Mare

De Alex. Lupeanu-Melin
președintele Desp. Blaj al „Astrei”

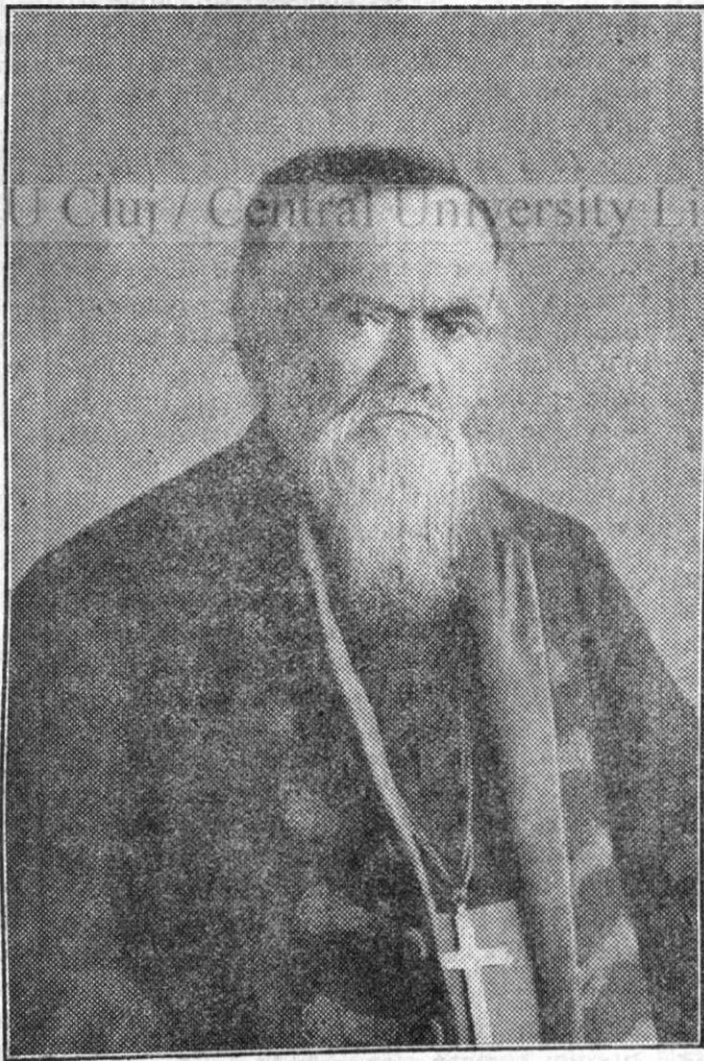
Vechea noastră tovarășie pentru învățatură și lumină care poartă numele de „Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român” sau, mai scurt, „Astra”, își ține acum adunarea generală anuală în orașul Satu-Mare, la granița de apus a țării. Această adunare e un nou prilej, ca aceia dintre oamenii cu carte ai neamului nostru, cari au la inimă râvna și dragostea de luminare obștească prin carte și învățatură, să stea împreună la masa verde 2—3 zile, să cumpănească în frățească înțelegere munca unui an și să caute noi cărări de înaintare, de progres. Trebuie să fim foarte fericiți că, în zilele de lăcomie și de nestatornicie sufletească pe cari le trăim, se mai găsesc inimi cu nefățărîtă iubire a deaproapelui, cari nu caută numai ale lor, ci au atragere și înțelegere și pentru nevoile celor obijduiți, apăsați încă de neștiință și întunerec.

Laudă și recunoștință cărturarilor inimoși cari se intrunesc la înălțarea Sfintei Cruci în Satu-Mare, în binefăcătorul sfat al învățaturii românești! Recunoștință celor de azi și recunoștință celor de demult, cari au pus temelile și au susținut prin vremi grele și potrivnice un așezământ atât de folositor neamului nostru, ca „Astra” culturală!

Asociațiunea noastră pentru literatura și cultura poporului român, răsărită din dragostea de neam a unor nemuritoare căpetenii bisericesti ca Alexandru Șterca Șuluțiu și Andrei Șaguna, a unor cărturari ca Timoteiu Cipariu, George Barițiu, Pușcariu și alții, a fost pentru asupritul popor de plugi din țara Ardealului mai mult ca o mamă bună, a fost lucefărul călăuzitor spre răsărit de soare, în negura grea a sbuciumului pentru ființa națională. În timpurile de izb liște de după furtuna cumplită a anilor 1848—49, toate nădejdiile noastre de mai bine, toate frământările poporului românesc spre izbânda națională, au fost hrănite și îndreptate de „Asociațiunea” cea

frățească a Blajului și Sibiului, având ca țintă săltarea din întunerec și din nevoi a neamului din cununa de munți a Carpaților strămoșești.

Moșnegii noștri, cărora Pronia cerească le-a mai hărăzit zile de trai, își aduc aminte și astăzi, cu lacrimi du-

Ion Micu Moldovan

fost canonic și prepozit capitular în Blaj unul dintre foștii președinți ai Asociațiunii.

ioase, de adunările de demult ale „Asociațiunii”, în cari glăsuia Cipariu despre limba națională, dulce ca laptele din sânul măicuțelor, de adunările, în cari arhierii nației noastre, cu sutane roșii ori viorii, se îmbrățișau cu iubire, în văzul mulțimilor însuflețite de aceeași dragoste de neam, sub porunca aceluiași sânge, deopotrivă de românesc, de nobil, și pe malul Târnavelor surori și sub munții pietroși ai Cibinului sibiensc.

„Astra” cea bătrână a fost pârghia de unire între frați, care, peste toate deosebiri de credință și de mărunte ciocniri locale, ne-a ținut una și nedespărțiți în fața dușmanului hrăpăreț și asupritor.

Iată marea vrednicie a „Astrei”, pentru care recunoștința neamului trebuie să fie pururea aprinsă și vie! Ce poate să fie mai frumos și mai înălțător în această frământată și veșnic neodihnită lume, decât „a fi frații împreună” precum și Sfânta Scriptură o cere și o poartă!

De celealalte mari și nenumărate binefaceri ale Asociațiunii nici nu mai pomenim acum, căci vestea lor a pătruns și în celea mai ascunse și mai depărtate cătune ale ținuturilor ardelenesti. Faptele și realizările ei de Dumnezeu binecuvântate, se revarsă și astăzi pretutindeni, unde este un îndemn spre înaintare, un foi de carte sau o pagină de gazetă culturală. Dovadă mai nouă bibliotecile populare cu sute de volume în aproape toate comunele românești, cercurile culturale sub flamura „Astrei”, școlile țărănești, cari au răsărit pretutindeni în capitalele de județe, și minunata organizare a „Șoimilor Astrei” în care flăcăii și fetele noastre își găsesc celea mai patriotice și mai mișcătoare revărsări de avânt tineresc și românesc! „Astra” noastră cea bătrână, cu toată vârsta ei de mulți ani glorioși, nu și-a pierdut cunoscuta și recunoscuta vigoare, căci numai numele ei e vechiu, ci slujitorii se înprospătează statornic pe măsura vremii și a zilelor.

Recunoștința distinsului său președinte, d. prof. universitar *Ion Micu Moldovan*, marele reorganizator, care a știut să dea „Astrei” îndrumarea potrivită zilelor de astăzi și care, ziua noaptea se frământă de problemele ei, căutând să-o păstreze în rodnicile făgașe, poruncite de marile

schimbări ale împlinirii visului național.

Congresul dela Satu-Mare al „Astrei” mai este însă, între împrejurările de astăzi, nu numai un prilej de legiuit bilanț și cumpănă asupra trecutului, ci și o sârbătoare de trăinicie și de vigoare națională la granița cea mai depărtată a țării noastre, unde spuza trecutului de obidă a lăsat celea mai adânci urme, cari trebuiesc șterse cât mai neîntârziat. Prin țara Oașului, prin Chioar, prin Co-

dru, prin Someșul de sus, mai stăruie poate și astăzi câte-un răsunet din vechiul graiu străin, furișat în limba noastră dulce și mândră, în atâtea veacuri de robie. Adunarea dela Satu-Mare este chemată să pună în lumină fermecătoarea noastră limbă curată și să alunge orice urme de stafii din trecut, de cari bunul nostru popor din Chioar și Codru n'a fost niciodată vinovat. La Satu-Mare, acum, la praznicul strălucit al Astrei, este ocazie fericită să se arate din plin toate marile însușiri și virtuți ale nației, spre covârșitoarea mândrie și întărire a poporului nostru din partea locului, iar celor de altă limbă prilej de respect și admirație. Să se simtă acolo, la graniță, oă nația noastră e vrednică de drepturile pe cari i-le-a dat Dumnezeu, vitejia ostașilor săi și marile sale însușiri de popor latin.

Toți Românii, din orice colț de țară și din orice așezare românească, să fim cu sufletele la Satu-Mare, unde în aceste zile de 13—15 Septembrie bătrâna și de Dumnezeu binecuvântata noastră „Asociațiune“ flutură flamurile celei mai curate simțiri naționale și de înaintare prin lumină!

Tălcuirea evangheliei duminicii

Duminica XIII. după Rusalii (Matei 21, 33—41).

33. *Zis-a Domnul pilda aceasta: Era un om stăpân de casă, carele a sădit vie și cu gard o a îngrădit, și a sădit într'insa teasc și a sidit turn și o a dat lucrătorilor și s'a dus departe.*

Pilda aceasta a spus-o Isus în marția săptămânii din urmă, după intrarea sa solemnă în Ierusalim, fiind de față, după sf. Matei și sf. Marcu arhieriei, preoții, bătrâni, cărturari, farisei și saducei, după sf. Luca (20, 9) însă ar fi spus-o poporului. Scopul lui Isus a fost ca să arete nesupunerea și necredința conducătorilor poporului jidovesc, pentru care vor trebui să fie pedepsiți. Turnul din vie a fost zidit, deoparte ca vighitorul să aibă de unde observa întreaga via, iar de alta, ca să aibă unde locui proprietarul în vremea culesului.

34. *Și când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis slugile sale la lucrători să iea rodurile ei. 35. Iară lucrătorii, prinsând pe slugile lui, pe unul l-au bătut și pe altul l-au omorât, iară pe altul cu pietrii l-au ucis.*

Via a fost dată în parte, așa că proprietarul avea tot dreptul să-și iea partea sa din rodurile viei. Să băgăm bine seama, cum își bat joc lucrătorii de trimișii stăpânului, pe unul îl bat, pe altul îl omoară cu sabia ori prin gâtuire, iară pe altul cu pietrii.

36. *Și iarăși a trimis alte slugi, mai multe decât cele dintâi, și au făcut lor asemenea.*

La sf. Marcu (12, 2—5) și sf. Luca (20, 10—12) această trimitere a slugilor e povestită mai pe larg.

37. *Iară mai pe urmă a trimis la ei pe fiul său, zicând: se vor rușina de fiul meu! 38. Iară lucrătorii, văzând pe fiul, au zis între sine: acesta este moșteanul; veniți să-l omorim și să fim moșia lui. 39. Și, prinsându-l pe el, l-au scos afară din vie și l-au omorât.*

După sf. Marcu 12, 8 fiul a fost mai întâi omorât și apoi scos afară din vie, după sf. Matei și sf. Luca 20, 15 mai întâi l-au scos afară din vie și apoi l-au omorât.

40. *Deci când va veni stăpânul viei, ce va face lucrătorilor acelora?*

41. *Zis-au ei lui: „pe cei răi ti va pierde și via o va da altor lucrători cari vor da lui rodurile în vremile sale“.*

Conducătorii poporului evreesc răspund așadar așa cum trebuia să răspundă orice om cu minte și cu judecată, neobservând că Isus le-a pregătit o cursă, în care s'au prins, fără de a observa. După sf. Marcu 12, 9 și sf. Luca 20, 16, Isus dă însuși răspunsul la întrebarea pusă. După sf. Luca sinedriștii ar fi răspuns: „să nu fie“. Contrazicerea aceasta aparentă (numai la părere) se poate deslega foarte ușor în modul următor: La întrebarea Domnului au răspuns sinedriștii, Mântuitorul a repetat răspunsul lor, în care vreme ei, observând că această pildă este îndreptată împotriva lor, răspund: „să nu fie“, adică: ba, la nici o întâmplare.

Iată și înțelesul acestei pilde:

Omul care a zidit via este Dumnezeu; via este poporul evreesc; gardul este legea lui Moise, care împiedeca pe Evrei să vină în atingere cu celelalte neamuri; teascul este altarul jertfelor care se afla în biserica din Ierusalim; turnul, care slujește păzitorului ca locuință și turn de veghe iară proprietarului viei ca colibă de adăpost la cules, este biserica din Ierusalim; lucrătorii sunt fruntașii poporului evreesc, adică arhieriei, preoții, bătrânii, cărturarii, fariseii și saduceii. Că stăpânul viei s'a dus departe, înseamnă vremea cât a așteptat Dumnezeu ca poporul jidovesc să se întoarcă dela fărădelegile sale. Slugile stăpânului sunt prorocii, pe cari, după cum știm din sf. Scriptură, fariseii și cărturarii i-au bătut, i-au omorât și cu pietrii i-au ucis. Acelaș lucru l-au făcut și cu al doilea rând de proroci, iar mai pe urmă și cu fiul stăpânului, care este însuși Domnul nostru Isus Hristos pe care l-au prins, l-au scos afară din vie, adică din cetatea Ierusalimului, și l-au omorât pe muntele Golgota.

Prin răspunsul dat conducătorii poporului evreesc s'au osândit pe sine înșiși. Pedepșa și-au și primit-o nu peste mult, pentru că Dumnezeu a lăsat ca cetatea Ierusalimului să fie dărâmată, la anul 70 după Hristos, de către strămoșii noștri, Romanii, de așa că nici piatră pe piatră n'a rămas din ea, iară poporul a fost dus în prinsoare și apoi împrăștiat pe întreg rotogolul pământului, până în ziua de astăzi.

42. *Zis-a lor Isus: „Au nici odată n'ați citit în scripturi: piatra pe care nu o au socotit ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului, dela Domnul s'a făcut aceasta și este minunată întru ochii noștri“.*

Aceasta asămănare este luată din psalmul 117, 22 și se referă la poporul lui Izrail. Evreii, disprețuiți de păgâni, au fost aleși de către Iehova ca popor al său și ajunseră la mărime și la putere; aceasta este piatra pe care nu o au socotit ziditorii și care totuși a ajuns în capul unghiului, adică piatră de temelie: popor ales al lui Dumnezeu. Dar mai înseamnă piatră din capul unghiului, mai ales aici, Mesia, adică Isus Hristos, pe care poporul cel ales al lui Dumnezeu l-a disprețuit dar cu toate acestea a devenit piatră din capul unghiului a unei noi zidiri, a împărăției mesiane. Isus este plin de mărime și de putere, este temelie împărăției lui Dumnezeu și prin el s'au făcut una evreii și păgânii deopotrivă, formând un nou popor ales al lui Dumnezeu, care suntem noi creștinii.

Încă și astăzi se găesc în zidurile, cari încunjurau pe vremuri biserica din Ierusalim, pietri foarte mari, așezate în unghi, ca să țină bine zidul și să nu crepe. O astfel de piatră se vede și astăzi în acel zid, lungă de 7 metri și jumătate, având o greutate de peste 100,000 de kilograme, și anume în unghiul de miazăzi-răsărit a aceluși zid.

* * *

Pe vremuri Evreii erau poporul cel ales al lui Dumnezeu. Locul lor l-am luat acum noi, creștinii. Să băgăm bine de seamă, nu cumva să fim scoși și noi din grația lui Dumnezeu, locul nostru ocupându-l alții, păgânii. — Pedepșa lui Dumnezeu e, de regulă, îngrozitoare. Au pășit-o Evreii, vom păși-o și noi, poate și mai rău, dacă vom fi și noi răi ca ei. — Împlinește-ți datorințele ciuștit, nu fii nedrept și lacom, asemenea lucrătorilor din sf. evanghelie de azi. — Când cineva te înfruntă binevoitor, pentru scăderile tale, nu te mânia, asemenea conducătorilor poporului evreesc, cari, pentru aceasta mai ales, au hotărât să-l piarză pe Isus.

Părintele Iuliu

Seceta, „biciul“ lui Dumnezeu

De câțiva ani, dar mai ales dela război, parcă trăim vremuri schimbate. În unele părți secetă grozavă, vezi cu ochii cum să usucă iarba câmpului, grăul și porumbul, adăjeșt bietului plugar.

În unele părți ca în Basarabia — după cum am citit în „Unirea Poporului“ zeci de mii de oameni sunt muritori de foame, așa că unii au părăsit casa și au plecat în pribegie. Grozavă pedepșă! Oare ce este cauza? Și cine ține în mână biciul care lovește atât de tare omăzirea? Cauza, iubite cititorule, pentru care vin asupra noastră tot felul de răutăți, grăutăți ca: secetă, lipsuri și năcazari de tot soiul, suntem noi oameni. Ne-am prea lăstrăinat de bunul Dumnezeu, călcăm în picioare fără frică poruncile Lui, nu mai vrem să știm de străbunții. Iar în ziua Domnului, Duminica, în loc să mergem la sf. biserică mai bucuros stăm acasă, ori pe drumuri la povești. Cu un cuvânt încărcăm păcate peste păcate cari cer răzburare la Dumnezeu. Dar știm că Dumnezeu nu rabdă până în sfârșit, ci El ne pedepșește ca să ne aducem aminte de El și să ne întoarcem cu poștință la El. Dumnezeu cel Sfânt este Acela care ține în mână biciul mării. Așa că și seceta nu este altceva decât certarea și muștrarea cerului. De unde o știm noi aceasta?...

Deschide cartea sfântă, sfânta Scriptură la a doua lege cp. 28, 1—45 unde citim următoarele cuvinte ale Domnului: „Și va fi de nu vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și nu vei păzi și nu vei face toate porun-

cile lui, care-ți poruncesc Eu ție astăzi, vor veni peste tine toate blestemele. Va trimite peste tine Domnul lipsă și foamete și perire, într-o vreme unde vei pune mâna ta să faci, până ce te va pierde pe tine de grab, pentru răutatea faptelor tale.

Va trimite peste tine moarte molipsitoare. Te va bate lipsa. Va fi cerul, care este deasupra capului tău, de aramă și pământul, care este sub tine de fier. Sămânță multă vei sămăna la țară și puțină vei strânge, pentru că o va mânca lăcustele. Vie vei sădi și o vei lucra și via nu vei bea nici te vei veseli dintr-o parte, pentru că o va mânca viermele... Și vor veni peste tine toate blestemele acestea și te vor pierde până ce te vor afărași, pentru că nu ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău ca să păzești poruncile și îndreptările.

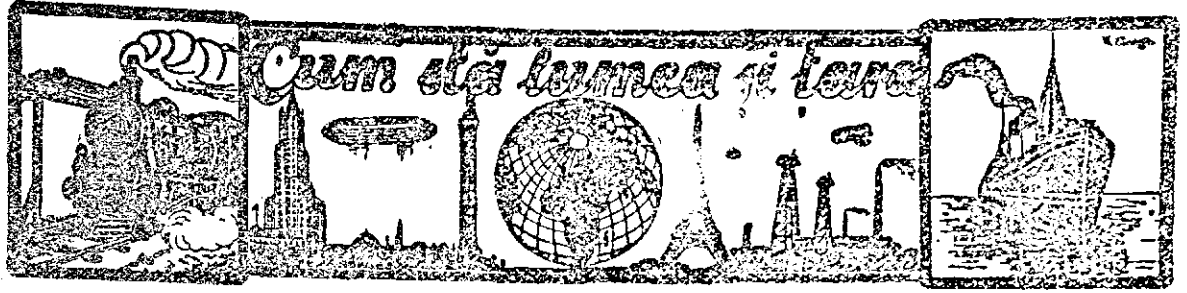
Iar la Ieremie prorocul cetim e. 12—13 „sămănați grâu dar veți secera spini. Ostemiți-ți dar nici un folos nu veți avea”. Veți merge la fântână și nu veți găsi apă”. Ierem. e. 14—3 „Cum gem vitele. Rătăcesc eirezile de boi, căci nu mai au pășune. Chiar și turmele de oi suferă. Focul a mâncat pășunile, apela au sîcat” Ierem. e. 18—20.

Iată dar că din sfânta Scriptură putem vedea, pentru că ne pedepsește Dumnezeu cu seceta. Seceta ne face să ne aducem aminte că Dumnezeu care vede din înălțimea cerului nu mai poate răbda răutățile noastre. Atunci ce e de făcut? Ce să facem, să îmbălzim mâna cerului? Aceasta ne-o arată tot sfânta Scriptură în cartea 2 lui Moise unde cetim: „Așa zice Domnul, de voi închide cerul și nu va fi ploaie și de voi trimite moarte la poporul meu. Și de se va smeri poporul meu și se va întoarce din căile lor cele rele, Eu îi voi auzi din cer, milostiv voi fi păcatelor lor și voi vindeca pământul lor”. Iar la Ioil 2 23—24 cetim. „Va da vouă bucate întru dreptate și va trimite vouă ploaie timpurie și târzie, ca mai înainte și se vor umplea ariile de grâu și se vor vărsa teaseurile cu via și unt de lemn”. De veți asculta cu luare aminte glasul Domnului Dumnezeului vostru ca să păziți și să faceți toate poruncile acestea, te va înălța Domnul Dumnezeu tău mai pe sus decât toate neamurile pământului. Și vor veni peste tine toate binecuvântările și te va umplea pe tine Domnul Dumnezeu tău cu bunățate. Va deschide ție Domnul visteria sa cea bună, cerul să dea ploaie pământului tău în vremea sa. Va binecuvânta toate lucrurile mâinilor tale”. (A doua Lege 28, 1—45).

Așa dar, ca să putem primi binecuvântarea lui Dumnezeu peste toate lucrurile noastre trebuie să împlinim poruncile lui, să ne năzuim să fim creștini buni și cinstiti, să dăm ocazie celui „Dumnezeu lui Dumnezeu” și ce este a Cesarului Cesarului. Să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni, căci El e stăpânul nostru.

Pr. Virgil Muntean

Lăcașul foamei. Multe poate face mintea iscoditoare a omului. Un inginer din Londra, sărăcit în urma unei întâmplări nenorocite, s'a gândit să facă un lăcaș al foamei. A văzut el că doamnele cele mari, cari n'au ce face cu vremea, umblă numai după dichiseli și după îngrijiri trupesti. Multe din ele sunt grase și mult ar da să slăbească pentru că altcum n'au văz de femei frumoase. Atunci inginerul a deschis lăcașul foamei, un sanator, unde se primesc numai femei grase cari vreau să slăbească. Și plătesc bani scumpi pentru acest lucru, din cari s'a îmbogățit și s'a îngrăpat inginerul de care aminteam.

Monumentul Ecaterinei Teodoroiu

S'a desvelit duminica trecută la Tg. Jiu — A fost de față M. Sa Regele Carol al II-lea împreună cu membrii guvernului — A sosit în țară cu acest prilej și d. N. Titulescu, ministrul de externe al țării noastre

Duminica trecută orașul Tg. Jiu (Oltenia) a îmbrăcat haină de sărbătoare. În ziua aceea s'a desvelit acolo monumentul ridicat eroinei *Ecaterina Teodoroiu*, curajoasa fiică a acestui oraș, care s'a jertfit pentru patrie, luptând în tranșeele războiului mondial alături de ceilalți ostași ai țării.

Olteanca firavă la trup, dar curajoasă la suflet, s'a aruncat în văltoarea războiului, luptând împotriva dușmanului, în luptele de la Podul Jiului, în 14 Oct. 1916. După luptele de aici, unde ea a luptat ca cercetașă, a fost primită voluntară într'un regiment de infanterie, scăpând odată o companie întreagă înconjurată de dușmani. Cade apoi în mâinile dușmanilor, prizonieră, dar nu stă mult. Într'un amurg de seară atacă sentinela ce-o păzea, un neamț voinic, îl doboară la pământ și pornește voioasă spre compania de dincolo de pădure. În 6 Noembrie câteva sfărmituri de obuze o rănește grav.

La începutul anului 1917, după câteva luni petrecute în spital, trece din nou în cadrele armatei. De astă dată, deși femeie, primește dela Regele Ferdinand gradul de sublocotenent onorific. Cu gradul pe umăr, purtând în spate armă, ranită, grenade, tot echipamentul unui soldat, pleacă pe front. În ziua de 22 August 1917, regimentul din care făcea parte Ecaterina Teodoroiu era în prima linie. Ea se afla în fruntea unui pluton luptând eroic. Două gloanțe de mitralieră au șuerat odată scurt, lovind cu tărie în oasele capului Ecaterinei. Câteva gemete scurte și eroina s'a stins pe veci, în amurg de seară, străjuită de ultimele raze ale soarelui ce cobora după munte. A fost înmormântată pe frontul Mărășești în ziua de 23 August 1917, iar în 4 Iunie 1921 osemintele ei au fost aduse la Tg. Jiu, orașul ei natal.

Pentru dragostea de țară care a făcut-o să-și jertfească viața, de bună voie, i-s'a ridicat un monument care să grăiască în veci de faptele ei. A fost de față, la desvelirea monumentului, însuși M. Sa Regele Carol al II-lea, guvernul, în frunte cu d. primministru Gh. Tătăreanu, și mai multe mii de țărani din Oltenia, în frunte cu cei mai de seamă cărturari și bărbați politici ai provinciei de lângă Dunăre. A venit și d. Nicolae Titulescu, ministrul de externe al țării noastre, care se afla în străinătate. Așa că duminica trecută, când s'a premărit eroismul unei femei, a fost o adevărată sărbătoare națională.

Cetiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI”

Ce s'a hotărât la Geneva în ziua de 4 Septembrie

În ziua de care pomenim s'au strâns la Geneva membrii Consiliului Ligii Națiunilor, ca să caute o cale pașnică de înțelegere între Italia și Abisinia. S'a discutat mai întâi întâmplarea de la Malual, din Decembrie anul trecut, care a fost ca o scânteie pentru toată cearta de mai târziu. Atunci adevărat s'au tras focuri de arme și dela italieni și dela abisinieni, la granița țării, rămânând chiar vreo câțiva morți. Consiliul a găsit că în această întâmplare n'are nici o vină, nici Italia nici Abisinia. Vinovate s'au numite împrejurări nenorocite, cari nu pot fi luate la răspundere.

Dacă pricina certei a fost înlăturată, urma să se înlăture și cearta însăși. S'a și format pentru aceasta un comitet restrâns, compus numai din 5 persoane, care în momentul când scriem șirele de față încă nu și-a încheiat lucrările.

Ziarele străine sunt de părerea că nu se poate ajunge la o înțelegere pașnică. Ba ele spun că așa cred chiar și membrii Consiliului Ligii Națiunilor, cari se sfătuiesc acum mai mult ca să vadă ce-i de făcut atunci când se va auzi prima bubuitură de tun.

Italia se pregătește din greu de războiu. După știrile oficiale, s'au făcut până acum 155 de transporturi de soldați italieni în Africa. Toți slujbașii italieni, dela consulate, cari se găsesc în Abisinia, au primit ordin să se strângă în Capitala țării, pentru că atunci când vor auzi prima bubuitură de tun, să pornească pe drum în spre Italia.

Un lucru e sigur: Până nu se vor termina lucrările de la Geneva, războiul nu se va încep. Așa a declarat Mussolini. Lucrările vor fi terminate în decurs de câteva zile. Bubuitul tunurilor par'că se aude.

În Grecia iarăși sunt semne de furtună

Acum, în pragul toamnei, când toți cei cari au petrecut zilele călduroase ale verii la munte sau la mare, se întorc acasă, începe frământarea politică de totdeauna. Din Grecia au sosit din nou știri neliniștitoare.

Se știe că după înfrângerea lui Venizelos din primăvara trecută, partidul regalist, adevărat acela care urmărește să așeze în fruntea țării rege, s'a întărit. Cel mai aprig luptător din acest

partid s'a dovedit generalul Condylis, ministru de războiu, învingătorul partizanilor lui Venizelos. În tot decursul verii el s'a pregătit mereu ca în toamnă să i-se împlinescă gândul: să aducă rege în țară. Pregătirile au înaintat foarte mult, așteptându-se doar ca să sosească la Atena d. Tsaldaris, prim-ministrul țării. Zilele trecute s'a întors, dar întoarcerea n'a fost pe placul regalității. Generalul Condylis a cerut primului ministru să spună pe față: se învoiește să fie adus rege în țară ori nu se învoiește. Primul ministru n'a voit să răspundă la această întrebare. Atunci s'a svornit că generalul Condylis ar avea de gând să-și pună planul în aplicare printr'o lovitură de stat.

Așa stau lucrurile în Grecia când scriem aceste știri. Nu se știe cum se vor lămuri. Se va da prim-ministru pe brazda regalității ori va veni aceștia în brazda lui.

Alegerile din Polonia

Vecina noastră dinspre miază-noapte și-a chemat cetățenii la vot. Alegerile au avut loc în săptămâna trecută. Au fost aleși 184 de deputați polonezi, 19 ucrainieni, 4 evrei și un rus.

Ceeace s'a observat mai mult la alegerile din săptămâna trecută, a fost faptul că foarte puțină lume s'a prezentat la vot. Au lipsit mai mult de jumătate din numărul celor înscriși. Iar dintre cei cari s'au prezentat, mulți și-au anulat buletinele de vot, prezentându-le albe sau sigilate de câte 2—3 ori. Când jumătate din populație nu se prezintă la vot, e semn de apropiate frământări politice.

Marinarii englezi au început pregătirile pentru manevre

În ziua de 17 Sept. încep manevrele cele mari ale armatei engleze. Anglia, care-i înconjurată de toate părțile cu apă, are puțină armată de uscat, de care nu prea are lipsă. Mai bine stă în vapoare și aeroplane.

Manevrele din toamna acestui an se vor face numai pe ape, adică numai cu vapoare și submarine. Se dă, acolo în adâncul mărilor, o adevărată luptă. Par'car fi pești uriași, treziți dintr'un somn de veacuri, porniți să se mănânce unii pe alții. Manevrele marinei engleze vor ține două luni de zile.

Când vor fi judecați atentatorii dela Marsilia

Se împlinesc un an acuzi de când Regele Alexandru al Jugoslaviei a fost omorât de gloanțele atentatorilor în clipa când a intrat pe pământ francez. Ucigașul a fost omorât pe loc, călcat în picioare de mulțimea furioasă. S'a dovedit însă că el a avut tovarăși, dintre cari unii au și fost prinși.

De atunci începând se fac cercetări mereu. Ele înaintază greu, deoarece asasinii aveau legături și prin țări străine. Până să se prindă firul tuturor vinovaților a trebuit cercetare multă și migăloasă.

Procesul se va judeca în decursul lunii Noemvrie a acestui an. Vor fi ascultați peste 175 de martori. Mai întâi vor fi judecați acei cari sunt prinși. Vor veni

apoi la rând ceilalți, cari au fost dovediți vinovați dar n'au putut fi prinși deoarece sunt în țări străine. Aceștia vor fi judecați în lipsă.

Se vor face schimbări în guvern?

După ce s'a desvelit monumentul Ecaterinei Teodorescu la Tg. Jiu, M. Sa Regele a luat parte la masa dela moșia dlui Gh. Tătărescu, la Poiana. Au fost de față membrii guvernului afară de d. Mitică Constantinescu, subsecretar de stat la finanțe, care a luat parte la masa comună dela prefectura județului.

După cum scriu ziarele, s'a făcut aici și politică. S'a văzut în prezența Regelui un semn de încredere ce o poartă guvernului. Bazat pe această încredere, d. Tătărescu se va prezenta în decursul acestei săptămâni în audiență, în care se va hotărî asupra următoarelor lucruri:

1. Remanierea guvernului.
2. Numirea noului guvernator al Băncii Naționale.
3. Prelungirea stării de asediu și a cenzurii.

Intrucât unele din aceste lucruri nu sunt pe placul partidelor din opoziție, se prevede că săptămâna prin care trecem va aduce frământări în viața politică.

România a primit un loc în biroul Ligii Națiunilor

În 9 l. c. s'a deschis la Geneva a 16-a sesiune a Ligii Națiunilor. La începutul fiecărei sesiuni se alege birou nou. Mai anii trecuți România a avut cinstea de a fi în fruntea Ligii, fiind ales președinte d. N. Titulescu ministru de externe.

În sesiunea care a început acum a intrat în biroul Ligii, ca vicepreședinte d. Savel Rădulescu, subsecretar de stat la externe. Candidatura sa a fost propusă de delegatul Norvegiei, d. Hambro, și a fost primită de toți ceilalți membri. Această alegere e o nouă dovadă de vază tot mai mare pe care țara noastră o câștigă între celelalte țări.

Un autobus ce se întorcea dela Maglavit s'a răsturnat

Doi morți și mai mulți răniți

Un grup de losuitori din jurul Craiovei au plecat duminică trecută în pelerinaj la Maglavit, să vadă pe ciobanul care spune că a vorbit cu Dumnezeu. S'au înțeles ei împreună, au tomit un șofer dela oraș care să-i ducă până acolo cu autobuzul și au plesat la drum. Au ajuns, au văzut ce au vrut să vadă și s'au întors înapoi.

La întoarcere, autobuzul cu pelerinii dela Maglavit s'a oprit într'o comună. Șoferul s'a dat jos și, împreună cu un plutonier și alți tovarăși au intrat într'o crăsmă unde s'au ospătat bine. Două ceasuri s'au cinstit mereu. Când au ieșit afară, erau amețiți de beaură.

O parte dintre călători, când au văzut că șoferul e beat n'au vrut să se mai urce în mașină, pornind la drum lung pe jos. Alții s'au urcat însă, spre nenorocul lor. Pe drum șoferul a început să mănăie cu iuteală nebună. Cum nu era stăpân aici pe sine nu putea stăpâni nici mașina care a început să meargă dintr'o parte

la alta a drumului. Călătorii îngroziiți au cerut șoferului să oprească, să se dea jos. Aceasta însă își radea de frica lor. La o cotitură, în marginea unui părau, autobuzul s'a răsturnat, prinzând pe călători sub greutatea fiarelor lui. Doi dintre călători, două femei, au fost zdrobite rămânând moarte pe loc. Cei alți călători au fost răniți toți, unii mai greu, încât nu prea sunt nădejdi de scăpare, alții mai ușor. Unei savăitoare i-s'a rupt o mână iar unuia un picior.

Șoferul bețiv a fost arestat și pus la închisoare. Va învăța acolo ce e conduce o mașină nu trebuie să-și strice mintea în otrava beției, ci trebuie să rămână limpede la cap.

Și-a pierdut banii la cărți și apoi și-a pus capăt zilelor

Jocurile de noroc pricinuesc de un timp încorde tot mai multe nenorociri. Își pun, în câte o noapte, nenorocii de jucători, câștigul și truda unei vieți întregi. În marginea praștiei, cu mintea încrămășată de schimbarea ce-a venit peste noapte, își sboură apoi creierii trecând cu sufletul istinat în împărăția de dincolo de mormânt.

Mai nou primim știri despre o astfel de nenorocire întâmplată la Arad. Un oarecare Valeriu Mayrovitz a fost cuprins de un timp înceas de patima jocului de cărți. Într'o seară dela începutul acestei săptămâni și-a pierdut toți banii la jocurile de noroc. A cerut atunci proprietarului restaurantului să-i împrumute. Acesta n'a voit. Infuriat, pșgubașul s'a dus acasă și s'a lator cu un revolver în mână. A cerut din nou proprietarului restaurantului să-i împrumute că dacă nu se împrumută. Proprietarul n'o voit să-i dea nici acum. În vizul tuturor, pșgubașul și-a tras atunci un glonț de revolver în inimă, rămânând mort pe loc. Și-a zdruncinat astfel viața pentru o patimă pe care n'a stăpânit-o la timp.

„Astra“ la Cernuc j. Someș

Duminică în 25 August s'a ținut în comuna Cernuc, plasa Gârbou o mare adunare populară, convocată de Președintele Desp. „Astrei“ Gârbou, dl *Gavril Deac*, preot, la care au participat peste 300 de țărani și intelectuali.

Dl *președinte* deschide adunarea și salută pe cei prezenți. Arată apoi împrejurările în cari s'a înființat Asociațiunea „Astra“ și rolul însemnat ce l-a jucat în istoria neamului. „Astra“ prin reprezentanții săi continuă propaganda de culturalizare și astăzi. Spune apoi frumoase cuvinte despre M. S. Regele Carol II. Preș. de onoare al „Asociațiunei“, sub Patronajul căruia mișcarea culturală a luat avânt. Adunarea ovaționează pe M. S. Regele.

Dl *A. Prodan* agronom Reg. Gârbou vorbește despre: „Pomicultură“, despre însemnătatea ei și despre câștigurile frumoase care s'ar putea scoate din fructe, mai ales în această regiune care este foarte potrivită pentru pomărie. Dă indemn și o mulțime de sfaturi asupra pomăritului.

Dl *Alecu Luca* agronom Ing. Gârbou vorbește despre: „Arături“, descriind felurile de arături și modul cum trebuie să se facă.

Dl *Ion I. Olteanu* stud. în drept Gârbou vorbește despre: *Aron Cotruș*, făcând biografia poetului.

Părintele *Marcu Cornel* din loc mulțime conduceătorilor despărțământului pentru munca desinteresată ce o desun pentru răspândirea culturii în popor.

Dl *președinte Gavril Deac* mulțumesc preotului local și sâtenilor pentru frumoasa

primire ce s'a făcut reprezentanților „Astrei” prezum și pentru interesul ce-l arată sulturii, și cu aceasta s'a sfârșit o ședință ce va rămâne neștearsă în amintirea celor cari au fost de față (c.).

O nespus de mare binefacere pentru noi

Gazeta oficială „Sionul Românesc” a episcopiei noastre dela Lugoj ne aduce o veste foarte bună. Și anume că Preasfințitul Alexandru al Lugojului a cerut și a primit, dela Sfântul Părinte al creștinătății, ca altarul catedralei dela Lugoj să aibă un privilegiu, adică un drept, pe care nu-l are nici un alt altar românesc, și anume ca „oricând vreun preot de mir sau călugăr va celebra pe el Sf. Liturghie, pentru sufletul oricărui creștin care va fi săvârșit din viață în iubirea lui Dumnezeu, sufletul acela să câștige indulgențe din tezaurul (bogăție adunată) bisericii „per modum suffragii”, adică, ajutat de meritele (vrednicile) Domnului nostru Isus Hristos, ale Sfintei Fecioare Maria, ale tuturor sfinților, să se elibereze (slobodească), cu voia lui Dumnezeu, de pedepsele purgatorului”.

Dar nu numai atât. Sfântul Părinte merge și mai departe și zice: „Concedem, cu autoritatea (putere sau drept de a comanda ori porunci) Noastră Apostolică, indulgență plenară și iertarea în Domnul — aplicabilă „per modum suffragii” și sufletelor din purgator — tuturor și fiecărui creștin de ambele sexe, cari, cu pocăință adevărată, mărturisii și cuminecați, vor visita cu pietate Catedrala din Lugoj, în ziua consacării ei (sf. Rusaliu), și acolo se vor ruga pentru buna înțelegere dintre conducătorii creștinilor, înălțarea Sf. Maice Bisericii, și, în sfârșit, se vor ruga și la intenția Noastră ori a Pontifului de atunci”.

Că ce sunt indulgențele plenare, am mai arătat de atâtea ori. Cu toate acestea vom mai arăta încă odată și aici.

Prin sf. taină a spovedaniei ni-se iartă pedeapsa de veci, adică iadul. Mai rămâne de suferit încă pedeapsa vremelnică, adică pedeapsa pe care ni-o croiește Dumnezeu, pentru a o suferi fie în lumea aceasta, fie în purgator sau locul curățitor.

Domnul nostru Isus Hristos, în marea sa iubire de oameni, s'a îngrijit însă ca și aceste pedepse vremelnice să ni-se ierte. Iară iertarea acestor pedepse vremelnice se numește indulgență. Că apoi biserica are dreptul să dea indulgențe, se vede din cuvintele Mântuitorului rostite către apostoli: „Ori câte veți deslega pe pământ, vor fi deslegate și în ceruri”.

În vremea veche creștinii trebuiau să facă, pentru păcatele spovedite, canoane îngrozitor de mari. De pildă să stea 100 zile ca cerșitori la ușa bisericii; să meargă pe jos și desculți până la Roma ori Ierusalim și să vină tot așa și înapoi; să nu poată intra în naia bisericii 2-3 ani, ci să stea numai în tinda femeilor sau în ușa bisericii.

Indulgențele vremelnice, de 100 zile, 2-3 ani, 7 ani ș. a. m. d. înseamnă deci că biserica ne iartă atâtea pedepse vremelnice câte ni-ar fi iertat dacă am fi făcut pocăință publică, în vremea veche, 100 zile, 2-3 ani, 7 ani și așa mai departe.

Indulgență plenară înseamnă că scăpăm cu totul, de toate pedepsele vremelnice, de cari ne-am făcut vrednici și, dacă am muri îndată după câștigarea acestor indulgențe plenare, am intra deadreptul în rai.

Și acum, după această talmăcire, să ne dăm seama de marea binefacere pe care ni-a câștigat-o Preasfințitul Lugojului.

Oricare preot ori călugăr va sluji, ori când, o Sf. Liturghie pentru sufletul cutărui mort, acel suflet va dobândi, numai decât, indulgență plenară și va trece, numai decât, din purgator în rai.

Unde trebuie o mai mare binefacere decât aceasta?

Să fim eu sigur că, plătiind o Sf. Liturghie unui preot care slujește la altarul catedralei

din Lugoj, sufletul tatălui, mamei, fratelui, unchiului, prietenului meu va, scăpa, cu siguranță, de chinurile purgatorului și se va urca, numai decât, în raiul Asta înseamnă, că fiecare creștin se va nuzi să slujească pentru sufletul scumpului său câte o Sf. Liturghie; că, noi creștinii uniți eu Roma, putem fi siguri că scăpăm de chinurile purgatorului, întrucât murim spovediți și împărțâți; că dintre noi numai ticăloșii și marii pășatoși se vor chinui în lumea cecalaltă.

Mai mult! Chiar și noi viii putem scăpa de pedepsele pe cari ar trebui să le suferim, fie aici pe pământ, fie în lumea cecalaltă, dacă lăsam să ni-se slujească, la altarul catedralei din Lugoj, o Sfântă Liturghie, în Dumineca Rusaliilor!

Acest mare privilegiu Preasfințitul Lugojului numai cu foarte mare greutate i-a putut dobândi, fiindcă Sfântul Părinte dă acest privilegiu foarte rar.

După toate acestea noi, creștinii uniți cu sf. maică Roma, să ne folosim de acest mare privilegiu și să dăm să ni-se slujească liturghii pentru toți morții noștri, ca astfel să-i scăpăm din purgator, iară în Dumineca Rusaliilor să facem pelerinaje cât mai mari la catedrala din Lugoj ca să ne putem câștiga indulgențe plenare.

Om fără țară nu mai este

Înainte cu douăzeci-treizeci de ani, când partidul socialist ajunsese la cea mai mare putere a lui în țările industriale din Europa, era un titlu de mândrie a muncitorului înregistrat în partid, să spună că el nu are țară. Crezul lui era: „muncitori din toată lumea, uniți-vă!”

Ca orice partid, și cel socialist a pornit dintr'o învățătură. Aceasta, la rândul ei, pleacă din cercetarea stărilor de lucruri și împrejurărilor dintr'o țară, la o anumită vreme.

Învățătura socialistă a pornit din nemulțumirile pe cari le-a adus în lume adunarea bogățiilor, a banilor mai ales, în mâna celor mai puțini. Și mai ales lăcomia la câștig prea mare și cu orice preț, a celor ce aveau banul, capitalul.

Multe puncte din învățătura socialistă au fost bune și folositoare, și cu timpul s'au realizat. Altele sunt pe cale de a intra în viață. Apărarea muncii și a muncitorilor, orele de lucru, salariile în stare să asigure existența cinstită a muncitorului, asigurările sociale, protecția femeii și a copilului în muncă, împărțirea muncitorilor la câștigul întreprinderii, a băncii, și altele.

De altă parte s'a mai tăiat și ascuțișul puterii banului, a capitalului, a averii mari. Chiar la noi în România am văzut împărțirea moșiilor prea mari și legea conversiunii datoriiilor.

Dar alte puncte din învățătura socialistă s'au dovedit primejdioase și nefolositoare. Ca, de-o pildă, învățătura că pe om nu-l leagă de alt om decât interesul pentru bunăstarea materială, sau învățătura, că e primejdioasă pentru muncitor credința în Dumnezeu și iubirea de țara lui, de patrie.

Aceste învățături sunt azi în apunere chiar în partidul socialist. Viața a dovedit că aceste învățături nu sunt adevărate.

Mai întâiu s'a arătat aceasta în războiul cel mare. Partidul socialist era mai tare în Germania și în Franța, la 1914. Învățătura lui era, că omul nu are o țară,

o patrie, și nu trebuie să se lupte pentru apărarea țării sale, fiindcă se luptă numai pentru cei bogăți.

Cât ce a izbucnit războiul, toți cetățenii din Franța și Germania au sărit să-și apere țara. Toți au simțit că au o țară și că sunt datori s'o apere. Mulțimile au înțeles că în primejdie, la vreme de bătae, nu sunt numai palatele, ci și bordeele. Avutul săracului, ca și al bogatului.

Și toate milioanele de soldați au pornit în foc cu nădejde și credință în Dumnezeu. Învățătura socialistă despre țară și religie a rămas în vânt.

După război în toate țările a început să crească naționalismul, simțul iubirii de țară, de limbă și de lege, împotriva vechii învățături socialiste. Iar azi, în multe țări, partidul socialist cu caracter internațional, nu mai trăește decât pe hârtie. Pe alocuri a fost desființat, în alte țări abia mai suflă.

Pricina e una singură: multe din învățăturile lui bune s'au împlinit, iar cele primejdioase au fost înlăturate.

Ochii și în Rusia sovietică, unde e la putere socialismul cel mai tare, cetățenii nu mai spun că n'au patrie, că sunt oameni fără țară. Sunt gata și ei să și-o apere, dacă i-ar ataca cineva.

Și e firesc să fie așa: Nimic nu-l leagă mai mult pe om de lume și de viață, ca pământul pe care s'a născut el și părinții lui, ca țara sa. Om viu fără de țară nu poate fi, decât vagabondul. Românul n'a spus niciodată: „unde e bine, acolo îmi e patria”, ci a zis mereu: „Fie pâinea cât de rea, tot mai bună în țara mea”.

Dela Secțiile „Astrei”.

Nenorocirea care a căzut asupra familiei regale belgiene, a fost profetită

E încă proaspătă rana care a însângerat, doi ani după moartea regelui Albert, întreagă Belgia prin moartea atât de dureroasă a fostei regine Astrid. Durerea mai mare a căzut asupra regelui Leopold care și-a pierdut tovarăș de viață, femeia de o bunătate rară, mamă vrednică, regina iubită care cobora de bună voie în freamătul străzii, stând de vorbă cu poporul, ajutând pe nenorociți și pe șomeri.

A murit în vârstă fragedă a vieții, lovită crunt de o soartă nemiloasă, lăsând pradă durerii pe soțul iubit, care, fără voia lui — i-a pricinuit moartea.

Moartea regelui Albert, prăbușit acum aproape doi ani într'o prăpastie din munți și cea a reginei Astrid de acum, au fost două lovituri grele pentru întreagă Belgia, dar pentru familia regală mai ales. Puțină lume știe că nenorocirile din familia regală au fost profetite. Sf. Fecioară care s'a arătat acum sunt doi ani la Beaurain și la Banneux (două localități din Belgia) a spus de atunci că familia regală va fi încercată de nenorociri.

Nenorocirile au trecut. Ele au sguđuit adânc pe mulți. Cu creștinească resemnare cei sguđuți au văzut, în încercările prin cari au trecut, mâna lui Dumnezeu care încearcă pe cei dragi și cărora după furtună le dă liniște și după nenorociri clipe de mulțumire sufletească mai adâncă.

Un grup de învățători din jud. Vaslui a vizitat Blajul. Jola trecută a sosit la Blaj un grup de 40 de învățători din jud. Vaslui. O jumătate de zi cât au stat aici, au vizitat școlile orașului nostru. Au plecat apoi mai departe spre Alba-Iulia, pentruca în zilele de 7 și 8 să fie la Timișoara, la congresul anual al învățătorilor din întreagă țară.

Hirotoniri de preoți la Blaj. În duminica trecută s'au făcut în catedrala Blajului hirotoniri de preoți. Au fost hirotoniți 9 absolvenți al Academiei de Teologie, dintre cari 8 pentru Arhidieceză iar unul pentru dieceza Lugojului. Darul preoției asupra noilor slujitori ai altarului s'a pogorât prin punerea mâinilor *P. Sf. Sale Episcopului Alexandru* al Lugojului. Excelența Sa a părăsit localitatea luni dimineața. Iată numele noilor preoți: Emil Mesaroș, prof.; I. Mătiș, prof.; Traian Jacodl, prof.; Suci Valer, Crișan Melinte, Dulău Iustin, Aldea Aurel, Pop Tămaș și Medveșan Ștefan.

Congresul Agrului diecezan din eparhia Lugojului. Pe ziua de 14—15 Sept. a. c., va avea loc al doilea congres diecezan al Agrului din eparhia Lugojului în orașul Hajeg. Tot în ziua de 14 Septembrie, înălțarea Sf. Cruci, se va face și un pelerinaj la Mănăstirea Prislopului din nemijlocita apropiere a Hajegului. Pentru înlesnirea deplasării C. F. R. face obișnuita reducere de 50% la grupuri de câte 60 persoane. Serbările se vor desfășura conform unui bogat și frumos program.

Reducere pe C. F. R. pentru adunarea „Astral”. După cum am anunțat în numărul trecut al gazetei, „Astra” își ține adunarea anuală generală din acest an la Satu Mare în zilele de 14 și 15 Septembrie. Cei ce iau parte la adunare, pot călători pe C. F. R. cu 50 % reducere. Biletul dela plecare va fi bun și la întoarcere, pe lângă o adeverință din partea „Astrei” cumcă a luat parte la adunare. Reducerea de mai sus s'a dat pentru zilele de 12 până în 17 Sept.

Moartea creștinească a lui Hindenburg. Toată lumea știe că unul dintre cei mai mari generali ai războiului din 1914—1918 a fost Paul Hindenburg, care la 1915 l-a bătut pe Ruși la lacurile Mazurice, în 1916 a fost ales șeful statului major german, iar în 1925 președinte al republicii germane. El bine, acest mare general, numit mareșal, a murit, dupăcum ne istorisește medicul profesor universitar Sauerbruch, cât se poate de creștinește. Văzând adevărat cum l-se apropie sfârșitul, mareșalul Hindenburg a cerut vole dela profesorul Sauerbruch să citească din Biblie. Voind profesorul Sauerbruch să-i facă mai multă lumină, trăgând deoparte perdelele, l-a spus: „Lasă numai așa, dle Sauerbruch, căci cecece vreau să citesc, știu de rost”. Bătrânul președinte al republicii germane a luat apoi de pe noptieră Biblia Noului Testament, care stătea regulat acolo, a deschis-o, a citit din ea cam 15 minute, cu voce stănsă șopotind, pe urmă, așezând Biblia pe noptieră și chemându-l pe medic, l-a spus: „Și acum, dle profesor, îl puteți spune morții, că se poate apropia”. Dimineața Hindenburg era mort. Câți înși nu ar putea lua pildă dela acest mare general, care citea regulat Biblia, fiind protestant, și astfel își îndeplinea regulat datorițele creștinești!

Un fost ministru-președinte chinez a fost hirotonit preot catolic. La sărbătoarea sf. Petru și Pavel a fost hirotonit preot catolic, în mănăstirea sf. Andrei din Belgia,

fostul ministru-președinte al Chinei, Lou Tseng-Tsiang, de către fostul delegat apostolic din China, arhiepiscopul Celso Costantini. La această cucernică ceremonie a fost de față un reprezentant al guvernului chinez iară felicitări a primit dela președintele republicii chineze, dela primul ministru chinez și dela întreg corpul diplomatic al Belgiei. Păr. Lon Tseng-Tsiang a fost mai întâi tâlmaciu la legațiunea chineză din St. Petersburg, apoi a urcat toți treptii în diplomație până când a ajuns ministru plenipotențiar la Haga, capitala Olandei, și în 1907 reprezentant al Chinei la conferința de pace din Haga. La 1911 devine ministru de externe, iară în 1913 ministru-președinte. La 1918 și 1919 a fost delegat la conferința de pace dela Paris. Dela 1922 până la 1927 a fost ministru plenipotențiar la Berna, capitala Elveției. El s'a căsătorit la 1899 cu o Belgiană din societatea cea mai înaltă, trăind o viață casnică foarte fericită. Soțiel sale îi mulțamește el dragostea către biserica cea adevărată și catolică, așa că în 1926, la moartea soțiel sale, el era deja catolic. În 1927 se retrage din viața politică și intră în mănăstire, făcându-se călugăr benedictin.

Furtună puternică în jud. Satu-mare. În săptămâna trecută s'a abătut o furtună cumplită asupra județului Satu-mare. O mulțime de arbori au fost scoși din pământ, multe locuințe au fost dărâmate, pricinind pagube de sute de mii Lei. La moșia Kesteli, aproape de Satu-mare, a fost dărâmat un grajd care s'a prăbușit peste o turmă de oi, 30 dintre ele au fost omorite. Tot fânul adunat în vara aceasta și așezat în călăi a fost împrăștiat la depărtări mari. Nenorociri omenești nu s'au întâmplat. Doar o femeie a fost rănită.

Șapte sate din Basarabia cer slujbă după stilul vechiu. Am scris într'uzul din numerele trecute ale gazetei despre mișcarea nemulțumitoare a stilștilor dela Albineț (Basarabia). În comună e acum liniște deplină. Locuitorii însă n'au de gând să părăsească stilul lor, cel vechiu. Au schimbat numai felul de luptă. S'au prezentat la prefectura județului și au cerut să li-se dea voie ca să țină sărbătorile și să facă slujbele după stilul cel vechiu. Nu numai cei din Albineț, ci și șapte sate în jur au cerut lucrul de mai sus. Oamenii legii țin sfături ca să hotărască asupra cererilor amintite.

Luptă pe acoperișul unui tren. La Ploești se afla un vestit hoj de buzonare numit Cucu Ion. Poliția l-a urmărit multă vreme dar n'a reușit să-l prindă. Luni trecută el a fost văzut de sergentul de stradă pe când se urca în trenul rapid. Sergentul s'a urcat după el ca să-l aresteze. Intre timp trenul s'a pus în mișcare. Hojul văzându-se urmărit a rupt-o la fugă prin coridoare. Sergentul a început să strige. Călătorii au dat busna să vadă ce-l. Hojul a reușit să se urce pe acoperișul trenului. Văzându-se urmărit și acolo a început să tragă cu revolverul. Sergentul l-a răspuns și s'a încins atunci între ei o adevărată luptă. În stația Băicoi trenul a fost oprit și hojul a fost prins. Cu alt tren, cu mâinile și picioarele puse în lanțuri, a fost dus la Ploești.

Medicul împăratului Abisinel e un Italian. Se cunosc legăturile dintre țara lui Mussolini și a Negusului abisinelian. Ele stau gata să sară una asupra celeilalte, să se sfășie între sine. În astfel de împrejurări credem că e interesant de știut că medicul împăratului Abisinel e un Italian cu numele Zeavo. Acest medic, după cum scrie un ziar bucureștean, are un frate la noi în țară, la

Brălla, slujbaș la o firmă Italiană. Pânăce se va termina cearta dintre Italia și Abisinia, funcționarul Italian dela Brălla, — având frate medic la curtea Negusului, a fost trimis în concediu.

Săptămâna fructelor. Zilele de 14—21 Sept. a. c., au fost hotărâte zile de propagandă pentru fructe. În această săptămână se vor ține conferințe, arătându-se însemnătatea poamelor pentru sănătatea omenească, îndemnând pe locuitorii să planteze câți mai mulți pomi ca să se poată mânca, la vremea sa, cât mai multe poame. Pentru organizarea săptămânii amintite, s'a format la prefectura județului un comitet de organizare.

Un ofițer român a fost arestat în Albania. Săptămânile trecute a fost o mică rebeliune în țărișoara regelui Zogu. Câțiva nemulțumiți au încercat să-l doboare depe tron. Rebeliunea a fost înfrântă iar nemulțumiții au fost pedepsiți. Câțiva dintre ei au fost condamnați la moarte și împușcați. Un ofițer român, maiorul Lazăr din garnizoana Târgoviște care se afla acolo în concediu, la un frate al său s'a întâmplat să fie de față la omorirea celor pedepsiți. Pentru această pricină el a fost arestat.

În urma unei explozii mor 23 de persoane. În îndepărtatul Mexico (un stat din sudul Americii) s'a produs săptămâna trecută o explozie cumplită. Din pricina unei fir electrice, rupt de vânt, a sărit în aer o mlaș, în adâncurile căreia muncitorii scormoneau să scoată bogățiile pământului. De sub greutatea dărâmaturilor, cari au căzut ca un mormânt asupra nenorociților muncitorii, au fost scoase până acum trupurile fără viață a 23 de persoane. Se crede că în întunerecul de acolo s'au mai stins încă și alte vieți, alți muncitori, ale căror trupuri încă nu au fost găsite.

Furtună puternică în America. Un vânt de-o putere neobișnuită s'a lovit săptămâna trecută pe coastele Americii. A început în părțile Floridel, urcându-se tot mai sus și nimicind tot ce găsea în cale. Numeroase case, din satele pe unde a trecut furtuna, au fost nimicite complect, iar vre-o 600 de persoane au fost omorâte. Vântul acela puternic, uraganul cum l-se spune, suflă mai adeseori. Cu puterea de acum însă și cu stricăciunile ce le-a făcut, nu s'a mai pomenit de multă vreme.

Cioban omorât de un explozibil. Ciobanul Mihail Preja Daniel din comuna Dala Română s'a dus cu oile la pășune în hotarul comunei. În marginea pădurii a găsit un proiectil rămas acolo, după cum se spune, în urma unor manevre militare. Ciobanul a luat proiectilul în mână și învărtindu-l merca acesta a explodat. Mihail Preja a fost omorât pe loc. Trupul lui a fost rănit greu, capul l-a fost retezat și aruncat pe câmp la câțiva metri de trup. Așa a fost găsit mai târziu de niște trecători al căror drum ducea pe-acolo.

Un aeroplan se aprinde în timpul zborului. Firele telefonice cari străbat apele cele mari dintre Europa și America, au adus la începutul acestei săptămâni o veste cumplită. Spunea telefonistul că un aeroplan care zbura deasupra Californiei (America de nord) a luat foc în timpul zborului. În el se aflau 13 persoane. Flacăările mașinării, ca niște guri flămânde de lup, au încins în câteva secunde trupurile călătorilor. Unii dintre ei, în frica morții ce l-a cuprins, au sărit din aeroplan. După câteva minute de zbor întortocheat, aeroplanul a pornit-o spre pământ, aruncând

în toate părțile scânteii, flacări și bucăți de mașinării aprinse, ca o vedenie de dincolo de mormânt. Numai fâdări și bucăți zdrobite de carne s'a ales din aeroplan și călători.

Bogățiile americane sunt în mâinile femeilor. Așa scrie o gazetă străină, că cea mai mare parte din bogățiile americane se găsesc în mâinile femeilor. Cea mai bogată e dna Carnegie, o văduvă a cărui bărbat a avut în mână tot oțelul Americii. Ea e atât de bogată încât a dăruit, unor institute de binefacere 400 milioane de dolari. Altă americană bogată, dna Vanderbilt, are trenurile și vapoarele ei, nu umbliă cu ale statului. Și se spune că sunt cu mult mai frumoase decât ale statului.

Un proces neobișnuit. Cititorii noștri își mai amintesc poate de „afacerea Stawiski“ de acum sunt doi ani din Franța. Un jdan cu numele de mai sus a făcut învârteli de zeci de milioane de franci, lușelând pe mâini cetățeni de treabă. El și-a sbrat creierii cu un glonte de revolver, așa că judecătorii lumii acestela nu l-au mai putut lua la răspundere. S'a dovedit însă că el a avut tovarăși și încă fețe sus puse, deputați sau chiar miniștri. Impotriva acestora s'a pornit proces care se va judeca la Paris în ziua de 4 Noiembrie a. c. Pentru procesul amintit s'au strâns 50 de mil de documente. Multe din aceste documente sunt adevărate cărți cuprinzând peste 400 de pagini scrise la mașină. Toate împreună cântăresc 12 tone. Dela judecătoria unde s'au făcut cercetările și până la Curtea cu Jurași unde se va judeca procesul, documentele au fost duse cu 2 camioane.

Când apuci pe mâna cămătarilor. Într'un ziar bucureștean se afla malzilele trecute pășania unul țăran din comuna Tâlpigi (Moldova), care pentru 10 mil de Lei imprumutați acum sunt 9 ani, a plătit până acum 80 de mil și încă tot nu e scăpat de datorie. Spesele s'au mărit cu cheltueli de judecată și procente calculate așa cum știe s'o facă cei care are bani de imprumutat. Bietul Nădane, căci așa se numește țăranul cu pricina, se tânguește acum tuturor trecătorilor de ziua aceea de-acum 9 ani când a imprumutat cele 10 mil de Lei. Și tuturorora le spune: mai bine să te culci flămând decât să te scoli dator.

Nenorocire în munții Hașegului. Dna Elena Baloc de fel din Beclean, jud. Odorhei, a plecat împreună cu senatorul Pal Gabor și o nepoată a sa ca să facă o excursie în munții Hașegului. Numita doamnă suferea de boală de inimă și din nenorocire durerea a ajuns-o tocmai pe când urca înălțimile muntelui. Cu puterile slăbite de durere, doamna s'a prăbușit în prăpastie înainte de a i-se fi putut da vreun ajutor. Trupul i-s'a lovit de pietre colțuroase ale muntelui încât când a ajuns jos a încetat din viață.

S'au aprins hainele pe el. Lucrătorul Constantin Stănescu dela societatea petroliferă „Astra Română“ din Ploiești, a fost trimis la lucru la o schelă din Pânești. Pe când lucra aici la o conductă cu gaz, s'a spart o țevă și gazul a umplut imediat camera. Fînd în apropiere foc, gazul s'a aprins cuprinzând pe nefericitul lucrător. A fost rănit grav pe întreg trupul, încât nu se știe dacă va scăpa cu viață. Alți tovarăși delu luca l-au dus la spital.

Ochelari cu cari văd și orbii cari numai zăresc lumina. Medicul american Dr. Wilhelm Feinbloom dela universitatea Columbia din New-York a făcut niște ochelari

cu cari pod vedea și orbii cari abia zăresc lumina. El și-a încercat acești ochelari la 500 de persoane cari abia mai zăreau ceva, iară săptămânile trecute a ținut despre ei o conferință. Profesorul Dr. Dube dela universitatea din Montreal, fiind aproape orb, și punându-și pe ochi acești ochelari, a început a citi, cum citea înainte cu 28 de ani. Cu lacrimi în ochi l-a îmbrățișat și sărutat, în fața publicului, pe Dr. Feinbloom, mulțumindu-i că în forma aceasta i-a redat vederea. Știința face progrese uimitoare, aproape minunate, din zi în zi.

O casă se prăbușește peste 40 de copii. Într'un sat din Italia, aproape de Florența, erau adunați la casa preotului 40 de copii de școală. Preotul făcea cu ei lecții de religie. Copiii îl ascultau vrăjși, povestind întâmplări din viața Mântuitorului. Deodată acoperișul casei, care era foarte veche, s'a prăbușit peste copii. Imediat au venit la fața locului ajutoare. Și parcă mâna lui Dumnezeu a lucrat acolo. Nici un copil n'a murit. Câțiva dintre ei au fost răniți și au fost duși la un spital din apropiere.

Într'o singură zi s'au întâmplat la New-York 400 de nenorociri. În furnicarul de oameni, milioane multe, cari cutreeră în fiecare zi străzile orașului american New-York, se întâmplă în fiecare zi zeci și sute de nenorociri. În duminica trecută, într'o singură zi, au fost omorâți de roatele automobilelor, tramvaelor și cărașelor, 200 de persoane. Altele 200 și-au lăsat la locul nenorocirii o mână, un picior sau alte semne de neșters. Într'o singură zi s'au întâmplat deci 400 de nenorociri.

Din Maieru

— Serbarea zilei copilului —

Duminica trecută (8 Sept.) s'a făcut la comuna noastră serbarea „zilei copilului“ după programul și gădurile „Asociației Reuniunilor femeilor române unite“.

La sf. liturgie din ziua amintită, p. r. protopop Iuliu Pop a vorbit despre „datorințele părinților față de copii“. După masă s'a slujit vesperea și paraclisul, după cari a urmat, în localul școlii, serbarea propriu zisă.

Serbarea a început prin cântarea creațiunii: „Împarate cerească“, cerându-se astfel ajutorul și binecuvântarea Spiritului Sfânt. P. r. protopop Iuliu Pop a arătat apoi însemnătatea zilei pentru copii, după care d. prof. Ol. I. Barna a vorbit despre „Copilul și avortul“.

S'au ales apoi 3 familii, cele mai numeroase, cari vor fi propuse spre ajutorare.

Ședința s'a încheiat cu „Cuvine-se cu ade-vărat“ cântat de toți cei de față. (s.)

S'a încheiat o legătură comercială între țara noastră și Germania

O comisie în frunte cu d. Leon, subsecretar de stat la industrie și comerț, a plecat încă înainte cu mult la Berlin ca să încheie o legătură comercială cu Germania. Consfăturile s'au terminat sâmbăta trecută, legătura s'a încheiat și comisia a plecat spre țară.

Nu se cunoaște încă în întregime legătura amintită. Se știe însă că Germania va cumpăra dela noi porumb și orz în valoare de 3 milioane mărci și fructe în valoare de 2 milioane jumătate mărci (o marcă = 40 Lei).

Nu s'au putut înțelege ai noștri cu nemții asupra petrolului, care pentru

noi reprezintă un izvor de câștig frumos. Se spune că în curând vor începe alte tratative, că să putem trimite în Germania și petrol.

In grădinița cu flori

— Micșuneaua —

În ori care grădinița cu flori, se găsește *Micșuneaua*. Este floarea elegantă și a frumuseții.

Se mai numește și Floare de vioară. În Muntenia îi zic Micsandă, iar pe unele locuri din Transilvania îi zic numai Vioală.

Originea Micșunelei este în părțile de miază-zi ale Europei. E foarte răspândită și pe la noi.

Tulpina este ierboasă și ramificată. Pe partea din jos a tulpinei se văd adeseori urmele frunzelor căzute.

Frunzele sunt de forma unei lance. Au marginile întregi și sunt ascuțite la vârf.

Florile sunt așezate la vârful ramurilor. Sunt foarte mirositoare și de felurite colori, după soi.

Unele Micșunele trăiesc doi ani, altele numai un an.

Cele mai răspândite sunt *micșunelele de vară*. Acestea cresc înalte de vre-o 30 cm. Frunzele bat puțin în alb și sunt foarte numeroase. Florile sunt de toate colorile, dar mai ales sunt de culoare albă, roșie, albastră, violetă și galbuie. Au un miros foarte plăcut.

Ca și micșunelele de vară sunt *micșunelele englezești*. Acestea însă au florile mai mari și frunzele cu capetele puțin întoarse.

Micșunelele grecești au frunzele foarte netede, iar celea *italiene* cresc mari, aproape de un metru. Amândouă înfloresc foarte bine și florile au miros plăcut.

Toate micșunelele acestea trăiesc un an. Sunt însă micșunelele numite *imperiale*, cari trăiesc doi ani. Acestea au frunzele ca și celea de un an, dar tulpina este mai groasă și crengurită, par'că ar fi un mic copăcel. Florile sunt de toate colorile, mai ales negre și galbene.

Florile micșunelelor sunt simple sau învoalte. Celea învoalte nu prea fac sămânță. De aceea, pentru ca să avem micșunele cu flori învoalte, e bine să le plantăm amestecate, micșunele simple cu micșunele învoalte și apoi să scuturăm polenul florilor învoalte pe florile celea simple. Grădinarii au obiceiul să iee cu o penzulă polenul de pe florile învoalte și să îl pună pe florile simple.

Semințele micșunelelor se culeg numai dela jumătatea păstăii în jos. Vârfurile păstăilor se aruncă, fiindcă sămințele dela vârful păstăilor dau numai flori simple.

Micșunelele de un an se samănă începând din Ianuarie și până în Aprilie, după cum vrem să avem florile. Micșunelele de doi ani se samănă în Mai. Tuturor micșunelelor le place pământul bun și ușor.

Micșunelele de un an se samănă deodreptul în stratul din grădină și fac flori frumoase; celea de doi ani însă se răsădesc.

Micșunelele de doi ani, peste iarnă se pot păstra și afară, în stratul unde au crescut. E bine să fie totuși mai la adăpost. Pentru aceea se acoper cu frunze uscate de copaci.

Micșunelele, fiind o podoabă a grădinițelor cu flori, se pot cultiva de ori și cine. Desfătează prin colorile lor frumoase și mângâie cu mirosul lor plăcut.

Ion Popu-Câmpeanu

Căldura soarelui

Din vremurile cele mai îndepărtate, tocui a atras luarea aminte a oamenilor.

Păgânii se închinau soarelui, ca unui Dumnezeu; era fundamentul slujbei lor religioase.

Străbunii noștri, Romanii, aveau un templu, unde se păstra, zi și noapte, un foc sfânt, care era păzit de fecioarele cele mai alce ale Romei.

Pentru a avea căldură, trebuie să fie un izvor de căldură.

Sunt multe izvoare de căldură, dar cel mai mare este a soarelui.

Într'un an de zile, pământul nostru primește din căldura soarelui deabia a doua miliardă trei sute milioane parte.

Deabia se poate închipui, ce mare izvor de căldură poate fi soarele, dacă pământul primește o așa de mică parte și totuși câte binefaceri aduce această căldură pe pământ.

Căldura pe care o primește pământul dela soare, timp de un an de zile, este atât de mare încât ar putea topi un strat gros de gheață de 30 metri, care ar înconjura întregă suprafață a pământului.

Soarele dă el mereu căldură în jurul lui, dar cum de el își repară mereu pierderea de căldură în decursul miilor de ani? Cum de el își ține mereu aceeași căldură? Sunt întrebări pe care le-ar pune oricine.

Dacă soarele ar fi din cărăbune de piatră el ar fi ars în 5600 ani. De mult s'ar fi stins, iar pe pământ n'ar fi fost nici o viață, noi nemitrând azi.

Mulți folosesc amnarul și cremenele pentru ași aprinde țigara și focul în vatră. Se face foc numai dacă se lovește cu putere amnarul de cremene.

Așa și cu orice lucru, orice corpuri care se lovesc între ele, dau căldură și lumină.

Un glonț de pușcă tras dela o depărtare oarecare într'o tablă de oțel, lovind oțelul, se turtește, iar o parte se topește. Lovind din asbăgare de osamă mână în mișcare de un lemn sau de un zid, pe lângă durere se simte și o căldură.

Prin căderea unui corp, dela o înălțime mare, pe pământ, se produce căldură.

Cu cât depărtarea este mai mare și iuteala este mai mare și totdeauna și căldura care se dezvoltă este mai mare.

Iuteala glonțului de pușcă este 400 m. pe secundă.

Iuteala cea mai mare cu care un corp poate lovi pământul este de 12 km. pe secundă, iar iuteala cea mai mare cu care un corp poate să lovească soarele este de 624 km. pe secundă.

În jurul pământului, dar mai ales în jurul soarelui sunt o mulțime nesfârșită de stele căzătoare, care se mișcă în toate părțile.

În jurul soarelui se află o îngrămădire de astfel de stele, pe care astronomii o numesc *lumina sodiacală*, care cazând în soare îi dau o așa de mare căldură încât îi repară pierderile de căldură pe care le suferă în decursul viațurilor.

Se poate vedea lumina pe care o lasă o stea căzătoare, într'o noapte senină, lumină care este cauzată de căldura stelsi în căderea ei mare prin frecarea cu aerul care înconjoară pământul.

Dintr'un siagur loc, din orașul Boston din Statele Unite, s'au numărat în nouă ore 240000 stele căzătoare.

O stea căzătoare, lovind soarele, dă o căldură cu de zese mii de ori căldura care s'ar produce prin arderea unei și aceleași greutate de cărbune, la fel cu greutatea stelsi căzătoare.

Dacă luna ar cădea peste soare, s'ar face atâtă căldură încât ar acoperii pierderile de căldură ale soarelui pe doi ani, iar dacă ar cădea pământul asupra soarelui, s'ar acoperii pierderile dintr'o sută de ani.

Aceasta ar fi cauza căldurii soarelui, care este susținătoare viații pe pământ.

Ing. P. B. Glogovețanu

Concurs

Pentru ocuparea postului de cantor din parohia Bădeni, protopopiatul Turda, se publică concurs cu data de 1 Octombrie a. c.

Emolumente împreună cu slujba de cantor:

1. Casa de locuit din lemn, acoperită cu țigle, cu trei încăperi.
2. Grajd de lemn pentru 4 vite.
3. Superedificate: culină de vară, cotețe pentru porci și găini, șură, closet.
4. Grădină 1 $\frac{1}{2}$ jug. cu pomi fructiferi — lângă casa cantorală.
5. 4 jug. fânaș cl. I, 1 $\frac{1}{2}$ fânaș cl. III, 1 $\frac{1}{2}$ jug. arător cl. I, 400 stj. pentru zarzavat.
6. 1 $\frac{1}{3}$ din toate venitele stolare.

Doritorii se vor prezenta într'o duminică sau sârbătoare la biserică.

(331) 1-1

Curatorul bisericesc

Poșta gazetei

Am primit câte 150 Lei dela următorii: Ing. Bonca Victor, One Petru, Sârb Ioan I. Mihai, Ionel Coman. Alte sume: Mihail Lunca 100; Petruța Nicolae 20; Samoilă Popa 38; Moldovan Teodor 173; Ioan Brustur 1. Gh. 75; Ioan Popa 75; Ludovic Graur 200; Ioan Rădocea 100; Parohia Dambu 125; Ștefan Busița 100; D. Ieran Paris 197; Remus Păcurariu 50; Maria Tanase 200; Octavian Mihălțan 90; Ioan Barna 180.

Redactor: IULIU MAIOR

Celce dorește să știe cum poate deveni mai ușor fiu și moștean al împărăției cerurilor, să ceară dela Librăria Seminariază din Blaj Nr. 4 din „Cărțile Bunului Creștin” scrise de păr. profesor Iuliu Maior, și anume:

„Darul lui Dumnezeu”,

care, cu toate că cuprinde 64 pagini, se vinde cu numai 6 Lei + 2 Lei porto postal.

Dacă se cer deodată 10 exemplare, porto postal îl plătește Librăria, mai dând pe deasupra și un exemplar în cinste.

Nr. 431—1935

Concurs

Pentru ocuparea postului de cantor al bisericii gr. cat. Sibiu I. se publică concurs.

Cererile provăzute cu documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc al Sibiului până la data de 1 Octombrie 1935.

Emolumente: Locuință potrivită și stolarele îndatinate.

Reflecții se vor prezenta într'una din duminici pentru a-și dovedi aptitudinile.

Cheltuelile de deplasare nu se restituiesc. (330) 1-1. Curatorul bisericesc

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

„Fetița Orfană”

Feerie muzicală în 2 acte

Text de A. MELIN

Muzica de N. OANCEA

Piesa de teatru pentru tineretul școlar, primită atât de călduros primitindeni și reprezentată în sute de sate și orașe, poate fi ușor reprezentată ori unde.

Notele muzicale pentru cântările din text, au apărut de curând și se află de vânzare la

Prețul

Librăria Seminariază din Blaj

Cartea cu textul . . . Lei 10

Notele, 8 pagini mari, „ 20

La comanda prin poștă, banii se trimit pe înainte, prin mandat postal, la cari se adaug 5 Lei pentru porto. Cu ramburs nu se trimite.